

RAKENNUSVALVONTA JA YMPÄRISTÖASIAT

Toimielin Rakennus- ja ympäristölautakunta

Tehtäväalue Rakennusvalvonta ja ympäristöasiat

Vastuhenkilö Rakennustarkastaja

Tehtäväalueen kuvaus

Tehtäviä ovat rakennus- ja maa-ainesvalvonta sekä ympäristönsuojelu. Ympäristönsuojelun palvelut tuotetaan yhdessä Nousiaisten ja Mynämäen kuntien kanssa. Toimintamenoihin kuuluu myös ympäristöterveydenhuolto (terveystarkastus ja eläinlääkintähuolto), joka ostetaan Raision kaupungilta ja niitä koskevat asiat käsitellään Raisiossa.

Toiminnan toteutuminen talousarvioon nähden

Ympäristönsuojelussa toimintaa jatketaan kolmella kunnalla ja kahdella viranhaltijalla, joista toinen on viransijainen.

Raision kaupunki on ilmoittanut, että ympäristöterveydenhuollossa varaudutaan lähestulkoon samoihin kustannuksiin kuin vuonna 2025. Talousarviossa ei ole huomioitu ympäristöterveydenhuollon tuotoista ja laskutuksesta tulevia palautuksia/muutoksia. Sopimus Uudenkaupungin kanssa hyötyeläinpäivystyksestä on pitänyt uusia jo useamman vuoden ajan. Nyt tavoiteaikana on ollut 1.1.2026. Raision kaupungin talousarviossa on varauduttu tähän jo muutaman vuoden ajan eli vaikutus lähinnä toteutuman puolella. Eläinlääkintähuoltolain uudistus 1.1.2026 alkaen. Lakisääteiset palvelut rajattu tarkemmin, kilpailu markkinoilla. Tähän ratkaisuna on, että tehdään päätös miten palvelua tuotetaan ja markkinaehtoisille palveluille tulee erillinen hinnasto. Ohjeistusta laaditaan Kuntaliiton työryhmän toimesta.

Kuntien digitaaliset ratkaisut, kuten ohjelmistot, järjestelmät ja rajapinnat, kokevat merkittäviä muutoksia rakentamislain ja RYTJ-lain (rakennetun ympäristön tietojärjestelmä) seurauksena. 1.1.2026 tuli voimaan hiilijalanjäljen raja-arvo (RakL § 38 a), määräaika rakentamislupahakemuksen käsittelylle ja seuraamukset määrääjän laiminlyömisestä (RakL § 68 a) ja luvan hakeminen rakennuksen tietomallimuotoisella suunnitelmalla (RakL § 60). Lisäksi on määrätty rakentamisen lupiin sekä katselmuksiin liittyvien tietojen toimittamisesta rakennetun ympäristön tietojärjestelmään (RakL § 72, 73). Rakentamisen lupaprosesseissa muodostuvaa tietoa toimitetaan jatkossa valtakunnalliseen rakennetun ympäristön tietojärjestelmään (Ryhti, Suomen ympäristökeskus), josta valtion viranomaiset saavat tarvitsemansa tiedon. Rakennetun ympäristön tietojärjestelmään toimitettava tieto on yhteisesti sovitussa yhtenäisessä muodossa. Rakentamislain korjaussarjan esityksen mukaan kuntien tulee toimittaa rakennetun ympäristön tietojärjestelmään rakentamista koskevat tiedot viimeistään 1.1.2029 alkaen. Kunnilla on kuitenkin velvollisuus tehdä tietomallimuotoisia rakentamislupia jo vuoden 2026 alusta lähtien. Kunnan rakennusvalvontajärjestelmiä päivitetään vuoden 2027 alussa Ryhti -käyttöänoton valmistautumiseen liittyen.

Arvio riskien toteutumisesta

Tarkastustoiminnassa havaitut tai havaitsematta jääneet puutteet/virheet sekä luvaton toiminta voivat aiheuttaa taloudellisia, ihmishenkeen tai ympäristöön kohdistuvia riskejä. Myös luvanvaraisesta toiminnasta voi syntyä ihmishenkeen tai ympäristöön kohdistuva riski, jos ei noudateta annettuja säädöksiä ja määräyksiä. Tarkastustoiminta maastossa sekä

työmailla voi aiheuttaa viranhaltijoille työturvallisuusriskiä. Lisääntyneet vaatimukset työssä sekä kuormittuminen haastavissa tai uhkaavissa asiakastilanteissa voivat aiheuttaa henkistä kuormittumista työntekijälle. Henkilörekisterin väärinkäyttö vaarantaisi yksityishenkilöiden tietosuojan.

Talousarvioesitykseen sidotut tavoitteet

Tavoite	Arviointikriteeri/ Mittari	TP 2025	TA2026	TOT 30.6.
Tehokas ja joustava rakennuslu pakäsittely	Käsittelyaika	Rakennustarkastajan päätös 1-2 vk, Lautakunnan päätös 2,4 vk.	Rakennustarkastajan päätös 1-2 vk, Lautakunnan päätös enint. 6 vk, kun hakemus ei ole puutteellinen ja hakemuksen mukana on naapurien kuuleminen.	Rakennustarkastajan päätös 1-2 vk, Lautakunnan päätös 1,3 vk.
Asiakastyyt- väisyys rakennusval- vonnan palveluihin	Asiakastyytyväisy- yskyselyn tulokset (vaikuttavuustaso lla 1-5, keskiarvo)	3,9	3,5	
Asiakastyyt- väisyys ympäristön suojelun palveluihin	Asiakastyytyväisy- yskyselyn tulokset (vaikuttavuustaso lla 1-5, keskiarvo)	3,09	3,5	

Tuloarviot ja määrärahat sekä kuvaus muutoksista alkuperäiseen budjettiin nähden

Ympäristönsuojelun merkittävin muutos kulujen kehyksen ylitykseen on talousarvion määrärahan muutos, kun vuonna 2025 ympäristönsuojelussa tapahtui useita henkilöstövaihdoksia, joista johtuvat ylimääräiset palkkakustannukset laskutettiin sovitusti vuoden 2026 aikana.

Ympäristöterveydenhuollon menojen toteutuma on suunnitellusti. Mahdolliset tulot tilitetään tilikauden päätyttyä.

Rakennusvalvonnan tulot ovat toteutuneet 59,5 prosenttisesti. Loppuvuodelle on vielä odotettavissa uusien pientalojen lupatuloja ja rakentamisen suhdanteissa on havaittavissa pientä piristymistä.

RAKENNUSVALVONTA JA YMPÄRISTÖASIAT

<u>Ulkoiset</u>	<u>Tp 2025</u>	<u>Ta2026</u>	<u>Mta2026</u>	<u>Tot 6/2026</u>	<u>Ta:n tot %</u>
Toimintatuotot	57 455	59 000	59 000	30 906	52,4 %
Toimintakulut	-219 840	-229 965	-229 965	-128 897	56,1 %
josta palvelujen ostot	-130 429	-135 378	-135 378	-87 773	64,8 %
Toimintakate	-162 385	-170 965	-170 965	-97 991	57,3 %
<u>Sisäiset</u>					
Toimintatuotot					
Toimintakulut	-4 401	-6 627	-6 627	-1 165	17,6 %
Toimintakate	-4 401	-6 627	-6 627	-1 165	17,6 %
<u>Ulkoiset+Sisäiset</u>					
Toimintatuotot	57 455	59 000	59 000	30 906	52,4 %
Toimintakulut	-224 241	-236 592	-236 592	-130 062	55,0 %
Toimintakate (=sitova)	-166 786	-177 592	-177 592	-99 156	55,8 %
muut laskennalliset erät	-19 501	-14 075	-14 075		
poistot					

Rakennusvalvonnan tulojen osalta arvioidaan pääsevän 2025 vuoden suunniteltuun tasoon, koska rakennusalan tilanne on vähitellen parantunut ja lisäksi kunnalle tulee uusia rakennettavia asuintontteja (Päällistönmäki).